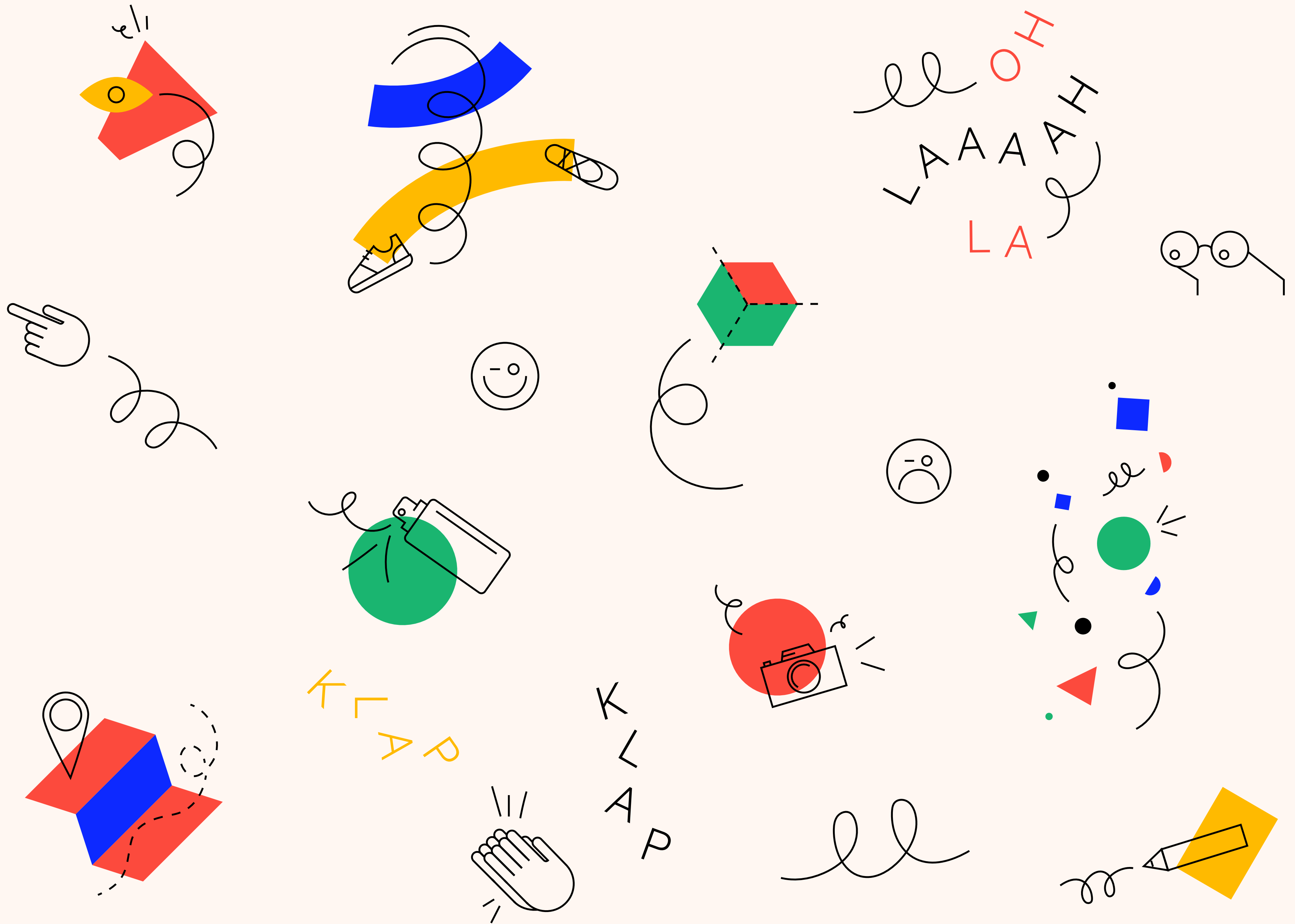
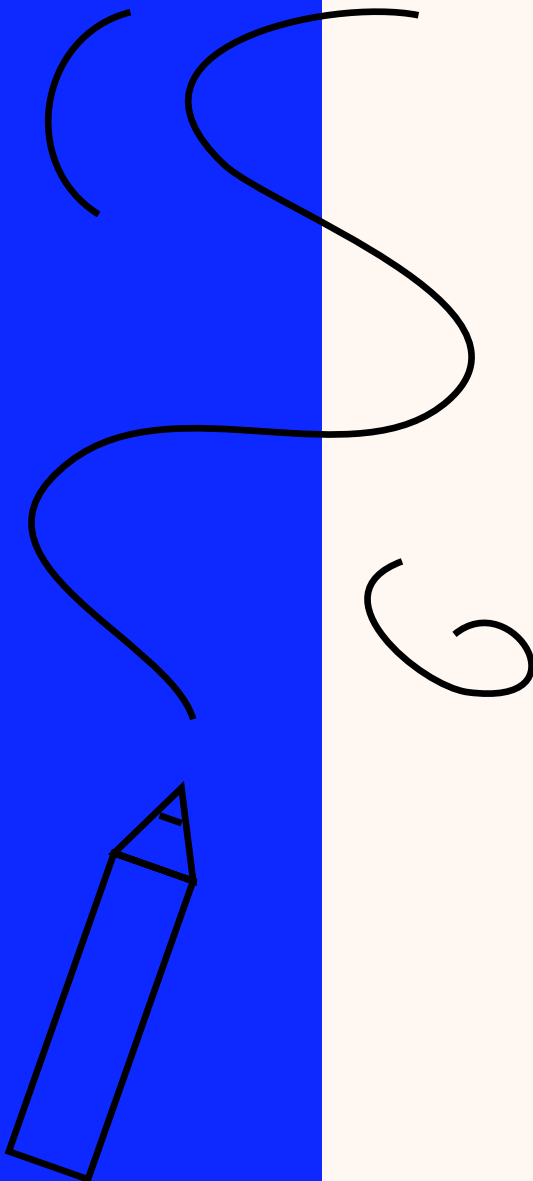

DEN KULTURELLE RYGSÆK

- indeholder skræddersyede undervisningsforløb i kunst og kultur til alle skoleelever i folke- og friskoler i Faaborg-Midtfyn
- giver unikke kulturoplevelser og indblik i kunstneriske processer
- giver børn og unge mulighed for at lære kulturens sprog
- giver børn og unge erfaringer med æstetiske og innovative læreprocesser gennem praktiske øvelser
- ruste børn og unge til et længere uddannelsesforløb og et aktivt arbejds- og kulturliv

0. klasse

DANS, TEATER OG LEG

1. - 3. klasse

MUSIK
SANG OG OPERA

► KULTURARV

4. - 6. klasse

LITTERATUR
HÅNDVÆRK OG DESIGN
BILLEDKUNST

7. - 9. klasse

PERFORMANCE
AUDIOWALK
SPOKEN WORD

10. klasse

ARKITEKTUR

FORLØB
Kulturarv

FAG
Dansk

PERIODE
Efterår 2025 og forår 2026

INFO
rygsaek.fmk.dk

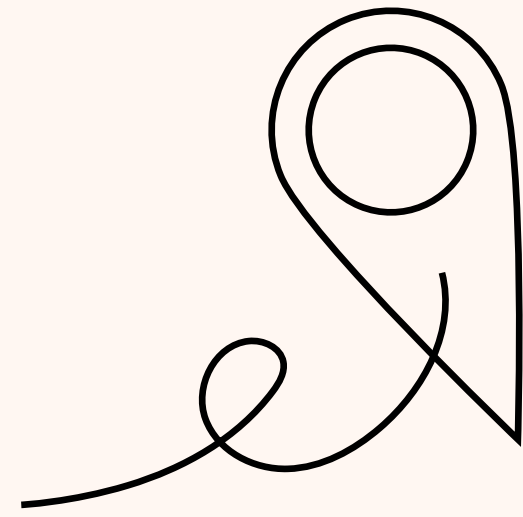

INDHOLD

side 5	FORLØBETS DELE
side 6	INTRO TIL LÆREREN
side 7	UNDERVISNINGSFORLØBET
side 10	FÆLLES MÅL
side 12	PRAKTISK INFORMATION

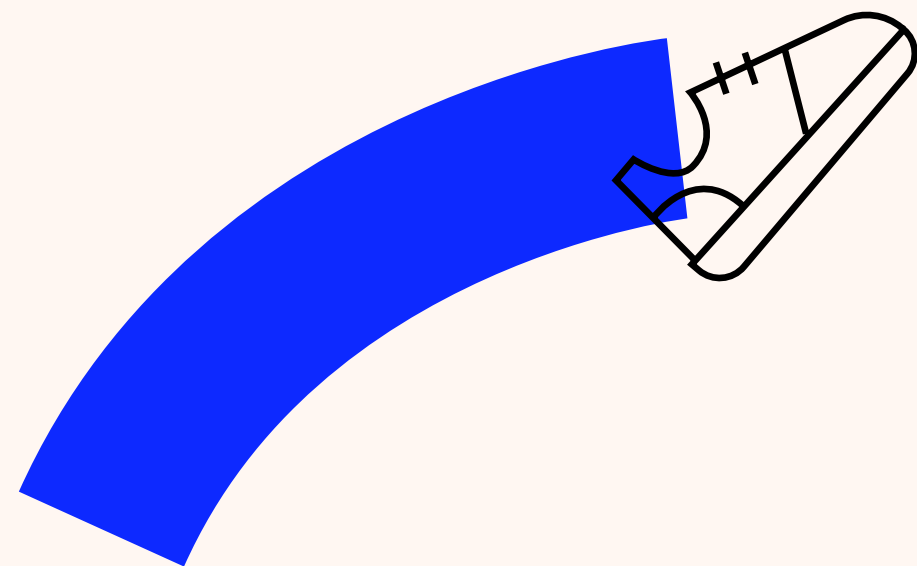

KULTURARV

Dette materiale introducerer til forløbet 'Tidsrejsen', som er blandt de kunst-og kulturforløb, der er en del af Den kulturelle rygsæk i Faaborg-Midtfyn Kommune. Forløbet indgår i dansk i 1., 2. eller 3. klasse.

Nærmere information om tid, sted og dato for forløbene for jeres klasse finder I på rygsaek.fmk.dk/internt-lukket/

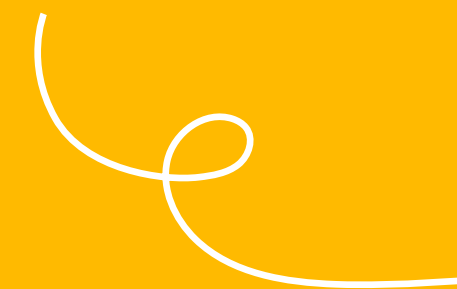
1. Lærerworkshop med fortælleworkshop ved professionel fortæller

2. Før-forløb ved egen lærer

3. Elevworkshop på Øhavsmuseet

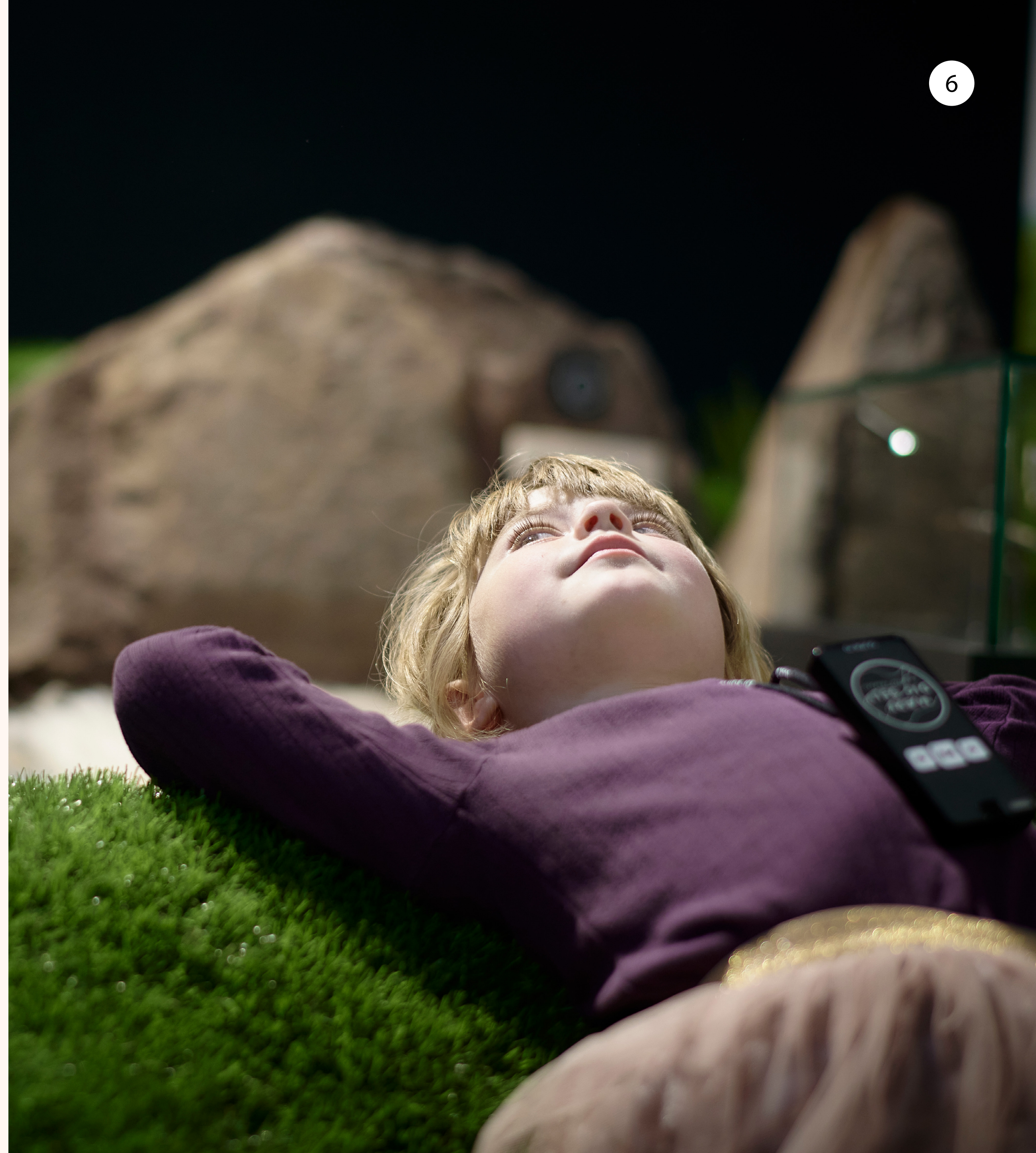
4. Besøg af professionel fortæller Maria Junghans

INTRO TIL LÆREREN

Den kulturelle rygsæk giver i dette forløb eleverne mulighed for at komme tæt på 'gamle dage'. I Øhavsmuseets nye udstilling møder de historien i fire historiske landskaber, der i deres opbygning inviterer børn indenfor. Forløbet er danskfagligt med fokus på fortælling som genre. I forløbet er der indtænkt en begyndende historiebevidsthed, og er du lærer på 3. årgang, har du mulighed for at arbejde tværfagligt med historiefaget.

Til din forberedelse kan du læse mere om de historiske perioder og se billeder af udstillingen i dokumentet 'De historiske landskaber i Øhavsmuseets udstilling'. Dokumentet er tilgængeligt på den interne portal: rygsaek.fmk.dk/internt-lukket/ under Undervisningsmaterialer.

WORKSHOP FOR LÆRERE

Omfang: 4 timer

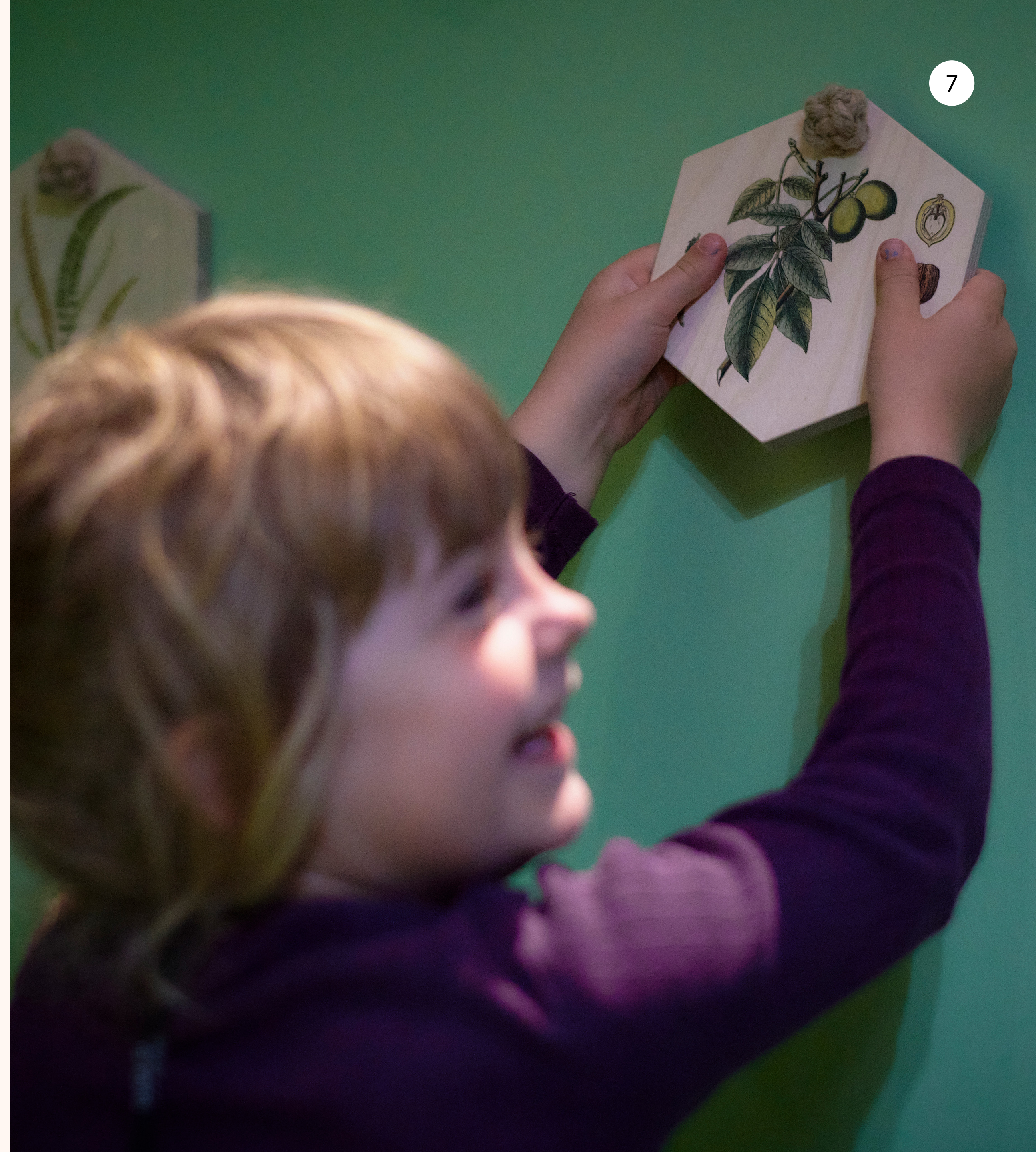
Lærerworkshoppen foregår på Øhavsmuseet i Faaborg.

På workshoppen præsenteres du for forløbet og oplever samtidig museet og dets dygtige medarbejder. Derudover modtager du undervisning af Maria Junghans, der er professionel fortæller. Workshoppen giver også mulighed for at sparre med danske kolleger i kommunen.

FORTÆLLING: På lærerworkshoppen underviser Maria Junghans i fortælling – både ift. hvordan du som lærer kan bruge fortælling i din undervisning, og også hvordan eleverne kan udarbejde og fortælle fortællinger, blandt andet ved brug af storyboards.

Efter workshoppen har du kendskab til:

- De 4 grundlæggende virkemidler i mundtlig fortælling
- Brugen af krop og stemme, samt rummets betydning
- Hvordan du kan bruge den mundtlige fortælling som formidlingsmetode

FØR-FORLØB VED EGEN LÆRER

Omfang: 1-2 lektioner

I dette før-forløb er der 2 elementer:

INVITATIONEN: Alle elever får en fysisk invitation til den kommende elevworkshop på Øhavsmuseet. I invitationen møder eleverne fx begrebet 'museum', og de får præsenteret 3 tidsrejsende børn, som de skal opleve i fortællinger på museet: Zik, Zarissa og Bum. Dette for at sikre for forståelse og sammenhæng mellem forløbets elementer. Invitationen fungerer også som forældrebreve, og alle elever får som opgave at tage invitationen med hjem og fortælle om forløbet og den kommende elevworkshop.

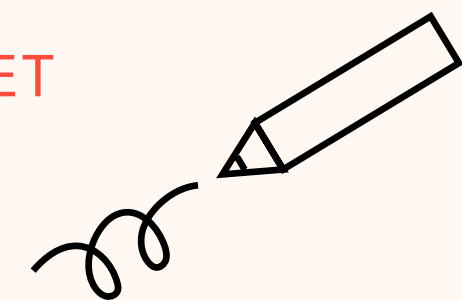
BILLETEN: Når man skal på tidsrejse på Øhavsmuseet, skal der bruges en billet. Når I i klassen har læst invitationen, så er det tid til at klargøre jeres entre på museet. Billetten har 2 sider. Den ene er beregnet til før-forløbet: Her skal eleverne tegne en ting, som de ikke tror fandtes i gamle dage – en almindelig ting fra nutiden, som de vil vise de tidsrejsende børn. Billettens anden side skal bruges på museet og i efter-forløbet. Det er derfor vigtigt, at alle elever medbringer deres billetter på museet – den er med til at skabe synlige overgange i forløbet.

Invitationer og billetter får lærerne med hjem fra lærerworkshoppen.

HUSK AT MEDBRINGE BILLETEN TIL ØHAVSMUSEET

Alle elever skal medbringe deres billet til Øhavsmuseet, da billetten skal bruges på museet.

BESØG AF PROFESSIONEL FORTÆLLER MARIA JUNGHANS

Omfang: 1½ time

KIG, LYT OG LÆR fortæller en kort historie om hvert tidsrejsende, og deres landskab. Det giver eleverne en mulighed for at se, hvordan man kan fortælle en historie, og samtidig aktiverer det deres erindring om besøget yderligere, og giver de elever, der ikke var der, en chance for at være med.

Herefter gennemgår Maria metoden med at bruge storyboardet, når man skaber historier. De skal tegne og fortælle.

Børnene skal nu vælge et af de 3 landskaber og en af de tidsrejsende, som skal være med i deres historie. De må også gerne tage andre personer med i historien, fx dem selv. Og de må også bevæge sig andre steder hen. Alt er muligt. Bare der er et sted og en person fra Tidsrejsen med.

Eleverne arbejder enkeltvis med at tegne deres historie. Imens går du og Maria rundt og hjælper, lytter og observerer.

Tændstikkemænd er så fine, og derfor behøver man strengt taget heller ikke at kunne "tegne" for at være med.

Når der er cirka 15-20 minutter tilbage af den sidste lektion, så samles vi og hører historierne.

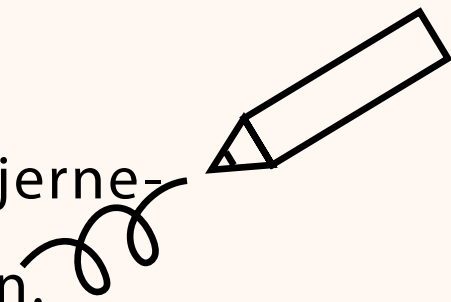
Husk at det handler om at sige JA til elevens idéer, og tage selv de helt fjollede idéer seriøst. Vær nysgerrig og leg med.

Pause? Det bestemmer du om og hvornår, der er brug for. Er de godt fordybet, er der ingen grund til at bryde koncentrationen.

FORBEREDELSE

Det er vigtigt at børnene har deres billetter med "hjernebillederne" og de tre huskeord med til workshoppen.

Hav minimum 1 storyboard-ark klar til hvert barn, og gerne en lille ekstra stak, da der altid er nogen, som får brug for flere felter til deres historie.

FÆLLES MÅL

Dansk: emu.dk/grundskole/dansk/faghaefte-faelles-maal-laeseplan-og-vejledning?b=t5-t8

Historie (kun 3. kl.):emu.dk/grundskole/historie/faghaefte-faelles-maal-laeseplan-og-vejledning?b=t5-t12

DANSK EFTER 2. KLASSETRIN	
KOMPETENCE-OMRÅDE	Fortolkning
KOMPETENCEMÅL	Eleven kan forholde sig til velkendte temaer gennem samtale om litteratur og andre æstetiske tekster.
FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL (VEJLEDENDE)	- Eleven kan følge forløbet i en fortælling - Eleven kan deltage i enkel fortolkning - Eleven kan udtrykke egen opfattelse af teksten - Eleven kan sætte tekstens tema i relation til eget liv - Eleven kan sætte tekstens tema i relation til andres liv
KOMPETENCE-OMRÅDE	Fremstilling
KOMPETENCEMÅL	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i nære og velkendte situationer.
FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL (VEJLEDENDE)	- Eleven kan formulere undrespørgsmål - Eleven kan udarbejde enkle tekster med billeder og skrift

DANSK EFTER 4. KLASSETRIN	
KOMPETENCE-OMRÅDE	Fortolkning
KOMPETENCEMÅL	Eleven kan forholde sig til velkendte temaer i eget og andres liv gennem undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster.
FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL (VEJLEDENDE)	- Eleven kan udtrykke sig om tekstens univers - Eleven kan sammenholde egen tolkning med andres tolkning. Eleven har viden om fortolkningsmuligheder - Eleven kan forklare sin tekstforståelse. Eleven har viden om sammenhæng mellem virkemidler og budskab i tekster - Eleven kan sætte teksters tema ind i et tidsperspektiv - Eleven har viden om måder til at sætte tekster i et tidsperspektiv på
KOMPETENCE-OMRÅDE	Fremstilling
KOMPETENCEMÅL	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i velkendte faglige situationer.

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL (VEJLEDENDE)	• Eleven kan udtrykke sig kreativt og eksperimenterende • Eleven har viden om ordforråd og sproglige valgmuligheder
KOMPETENCE- OMRÅDE	Kommunikation
KOMPETENCEMÅL	Eleven kan følge regler for kommunikation i overskuelige formelle og sociale situationer.
FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL (VEJLEDENDE)	• Eleven kan iagttage forskelle på talt sprog, skrevet sprog og andre modaliteter • Eleven har viden om kendetegn ved tale, skrift samt ved visuelle og auditive modaliteter
HISTORIE EFTER 4. KLASSETRIN	
KOMPETENCE- OMRÅDE	Kronologi og sammenhæng
KOMPETENCEMÅL	Eleven kan relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv.

FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL (VEJLEDENDE)	• Eleven kan placere elementer fra historien tidsmæssigt i forhold til hinanden • Eleven har viden om relativ kronologi • Eleven kan beskrive ændringer i livsgrundlag og produktion • Eleven har viden om livsgrundlag og produktion før og nu
KOMPETENCE- OMRÅDE	Historiebrug
KOMPETENCEMÅL	Eleven kan fortælle om, hvordan mennesker er påvirket af og bruger historie.
FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL (VEJLEDENDE)	• Eleven kan opnå viden om historie gennem brug af historiske scenarier • Eleven har viden om historiske scenarier

FAABORG-MIDTFYN KOMMUNE

Pernille Wittenburg

Koordinator, Den kulturelle rygsæk

72 53 32 79

pwitt@fmk.dk

Stine Kähler

Koordinator, Den kulturelle rygsæk

72 53 44 55

stma1@fmk.dk

Den kulturelle rygsæks webportal

rygsaek.fmk.dk

ØHAVSMUSEET FAABORG

Havnegade 3

5600 Faaborg

63 61 20 00

www.ohavsmuseet.dk

MARIA JUNGHANS

Kunstner og fortæller

